

измити, срѣсани и съ изпрани и закърпени дрешки тихо си поплака въ скута ми.

Интересно е, още не съмъ чула смѣхъ въ башиния си домъ. По-рано само нощта заставаеше да смлѣква радостта и смѣха, а сега една черна тегота е натиснала дори ведритѣ и невинни душички на малкитѣ дечица.

Азъ ги закачамъ, искамъ да ги накарамъ да се засмѣятъ, като деца съ чистъ и жизнерадостенъ смѣхъ, обаче тѣ се усмихватъ съ тжжната усмивка на старци. Най-малкото, което носи моето име, все още се смѣе, но и неговия смѣхъ кънти като болезненъ. Днесъ следъ обѣдъ ги изведохъ съ менъ къмъ училището, да си поиграятъ съ децата, а азъ да запала по една свѣщица надъ гробоветѣ на сестра си и зетя си. Той се върна презъ балканската война ослѣпялъ и сестра ми, млада булка, неможа да понесе това нещастие, за нѣколко дни отиде, а следъ месецъ и той. Той бѣше единъ младъ и много обещаващъ професоръ, а сестра ми се бѣше отдала въ изучаване на вѣковното художество на българката. Посѣдяхъ надъ гроба имъ, но не плакахъ като други пжтъ, Азъ имъ се радвахъ, че тѣ сега не виждатъ какъ наново се руши свѣта отъ войната на християнскитѣ народи — носителитѣ не на кръста, а на разтлѣнието и разрушението.

Четиритѣхъ отдѣления бѣха обучавани отъ една слабичка учителка, приличаща на изциглена между тръни трева. Лицето ѝ е блѣдо, а очитѣ ѝ гледатъ като изплашени. Гласътъ ѝ бѣше съвсемъ тихъ и излизаше отъ слабитѣ ѝ гърди съ нѣкакво тжпо усилие. Запознахме се. Тя бѣше въ трауръ. Братъ ѝ падналъ убитъ около Орманлъ-Костурно. Той билъ подкрѣпата на тѣхния домъ, сега тя трѣбва да изпраща цѣлата си заплата, за да подържа родителитѣ си и петъ малки братчета и сестричета, всички до едно въ училище. Грижитѣ вече я довършватъ. Тя нѣма сили дори децата да обучава. Влѣзохме въ класната стая. Стенитѣ сж изкъртени и опушени, а децата едно отъ друго по нечисто, съ парцали облечени, лицата имъ испити отъ недояждане, повечето съ зачервени очи, съ пжпки и лишей по лицата, съ келъ по главата. Какво е станало съ тия деца? Нашето село се